

gifter end uomgængeligt nødvendigt. — Det tredie Affnit i Udvalgets Betænkning handler om „Overdragelsen til Københavns Commune af en Deel af Fæstningsterrainet“. Der er der jo anstillet en heel Deel Betragtninger om, hvorvidt denne Overdragelse i en særlig Grad har været fordeelagtig for Københavns Commune og ufordeelagtig for Statskassen, eller om man kan antage, at man nogenlunde har truffet det Rigtige, at man er kommen til en Kjøbesum, som var billig for Kjøberen, uden at være ufordeelagtig for Sælgeren. Der er jo paa andre Steder udenfor denne Sal gjort den Anskuelse gjældende, at Københavns Commune har gjort en meget slet Handel. Hvorvidt Handelen for Communens Bedkommende er fordeelagtig eller ufordeelagtig, kommer jo an paa, hvilken Probabilitetsberegning man vil opstille. Jeg tror ikke, at det er muligt her at komme til et rigtigt Resultat. Saavidt jeg erindrer, har Mindretallet opstillet en Beregning, gaaende ud fra en Stigning af Københavns Befolkning, Rente-fodens Størrelse v. s. v., som jeg ikke kan tillægge nogen overordentlig stor Betydning. Jeg anseer det for umuligt at see 70 eller 50 Aar frem i Tiden, og man kan ingenlunde fra den overordentlige Stigen af Københavns Befolkning i de senere Aar slutte, at den vil vedblive accurat i den samme Proportion gennem 50 eller 70 Aar. Regjeringen har efter min Mening sørget for paa bedste Maade at varetage Statskassens Tarv, og tillige for at Overdragelsen til Københavns Commune skete paa saadanne Vilkaar, at de ikke skulde bebyrde Communen. Man maa dog virkelig tage et særligt Hensyn til den Betydning, København har som Landets Hovedstad, og det kan da ikke gjælde om at presse den yderste Skilling ud af den. — Den væsentligste Anke, som er reist i dette Affnit, er imidlertid om Regjeringens Fremgangsmaade med Hensyn til Afsløsningen af de Ydelsers, som paaahvile Statskassen til Københavns Commune. Af den meget udførlige Fremstilling, som Udvalget har givet af Forhandlingerne mellem Commissionen og Københavns Communes Delegerede, fremgaaer det jo klart for ærede Medlemmer, at

reist Spørgsmaal om at bruge disse Ydelsers kapitaliserede til at fremkalde en Overenskomst om hele Handelen, og det vil ligeledes være i ærede Medlemmers Erindring, at Commissionen udtaler som sin faste Overbeviisning, at „videre Forhandling med de Delegerede om en Overdragelse af Fæstningsterrainet mod en bestemt Kjøbesum vilde være aldeles frugteløs, hvis Statens Ydelsers til Communen ikke kunde skvideres i Kjøbesummerne med et fastsat Beløb.“ Fristen for Overdragelsen til Københavns Commune var nærved at udløbe. Der maatte altsaa handles, Regjeringen maatte overveje Forholdet og derefter tage sin Beslutning og see, om den vilde og kunde paatage sig det dermed forbundne Ansvar. Sagen har været Gjenstand for den allernøieste og alvorligste Prøvelse i det samlede Ministerium, og man kom da til den Anskuelse, at man ikke burde lade Overenskomsten strande paa dette ene Spørgsmaal. Man havde den fulde og faste Overbeviisning, at det ikke var rigtigt at slyde dette saakaldte første Alternativ bort og gaae ind paa det andet Alternativ, og man havde den Mening, at Valget af det andet Alternativ ikke vilde have været fordeelagtigt for Statskassen; det vilde ikke have været hensigtsmæssigt med Hensyn til Københavns Udvidelse og Bebyggelse, og det vilde hverken være ønskeligt eller engang passende, om Regjeringen eller et enkelt Ministerium skulde være vedblevet at være Detailhandler med disse Grundstykker. I det man kom til denne Anskuelse, blev det at undersøge, hvorledes det forholdt sig med disse Ydelsers, undersøge deres Oprindelse og deres Natur, og hvorvidt man kunde ansee Københavns Commune for at have en mere eller mindre begrundet Ret til disse Ydelsers ständige Vedbliven. Det paaalaa dengang nærmest mig som daværende Indenrigsminister at foranstalte denne Undersøgelse, og jeg kom efter en meget nøiagtig Prøvelse af de Forarbejder, der allerede forelaae i Ministeriet, til den bestemte Anskuelse, at paa de fleste af disse Ydelsers havde Københavns Commune et fuldstændigt retsbegrundet Krav, og at det vilde kunne lykkes Communen for de fleste af disse Ydelsers Bedkommende at naae en lignende Høfesteretsdom som den,